

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Nr. COR-N-2020/0144

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai
sprk@sprk.gov.lv

Par konsultāciju dokumentu "Grozījumi informācijas
iesniegšanas noteikumos enerģētikas nozarē"

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2020. gada 30. janvārī ir publicējusi konsultāciju dokumentu (turpmāk – konsultāciju dokuments) par grozījumiem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2017. gada 21. decembra lēmumā Nr. 1/36 "Informācijas iesniegšanas noteikumi enerģētikas nozarē" (turpmāk – noteikumi). Regulators pamato noteikumu grozījumu nepieciešamību ar, cita starpā, vienotā dabasgāzes tirgus un vienotās dabasgāzes tirdzniecības zonas (tirgus) darbības uzsākšanu 2020. gada janvārī. AS "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Sabiedrība) ir izvērtējusi konsultāciju dokumentā ietverto informāciju un sniedz šādu viedokli un priekšlikumus.

Konsultāciju dokumentā tiek piedāvāts precizēt ikgadējo atskaiti par tehniskajiem un operatīvajiem rādītājiem, kas ietverta noteikumu 20. pielikumā, nosakot informācijas sniegšanas pienākumu Regulatoram par saņemto, kā arī caur vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas punktiem izvadīto dabasgāzi.

Enerģētikas likuma pirmās daļas 54. punkts definē vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas terminu, atrunājot, ka par šādu sistēmu ir uzskatāma vairākas tieši savienotas Eiropas Savienības dalībvalstu dabasgāzes pārvades sistēmas, kuru starpsavienojuma punktos netiek veikta jaudas rezervēšana. Savukārt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009 (2019. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Gāzes regula) 1. pielikuma 3.2. sadaļas 1. punkta a) apakšpunkts paredz, ka tie ieejas un izejas punkti, kas savieno divas pārvades sistēmas, ir uzskatāmi par būtiskiem punktiem (ang. – *relevant points*). Šī definīcija nosaka, kāda informācija par būtiskajiem punktiem ir publicējama pārredzamības vajadzībām, piemēram, attiecībā uz faktiskajām dabasgāzes plūsmām (Gāzes regulas 1. pielikuma 3.3. sadaļas 1. punkta e) apakšpunkts).

Sabiedrībai arī tai izsniegtajā licencē dabasgāzes pārvadei ir noteikts pienākums nodrošināt un uzturēt dabasgāzes pārvades veikšanai nepieciešamos objektus¹, kuri atrodas tikai Latvijas Republikas teritorijā (nevis visā vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, kas attiecināma uz divām vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm). No minētā izriet, ka Sabiedrībai ir pienākums atskaiti par ikgadējiem tehniskajiem un operatīvajiem rādītājiem dabasgāzes pārvadē sagatavot tikai par tiem ieejas un izejas punktiem, kas ir tieši piekritīgi Sabiedrības pārziņā esošajai dabasgāzes pārvades sistēmai. Proti, konsultāciju dokumenta 20. pielikuma 5. un 6. punkts būtu precizējams tādējādi, lai atskaitē ietveramie rādītāji attiektos tikai uz Latvijas Republikas dabasgāzes pārvades sistēmu, nevis vienoto

¹ Enerģētikas likuma pirmās daļas 33. punkts nosaka, ka "pārvades sistēma - enerģijas pārvades tīkls vai cauruļvadu sistēma ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem energoapgādes komersanta objektiem, kurus izmanto enerģijas transportēšanai".

dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu. Noteikumu 20. pielikuma 5.4. punkts "GMS Korneti ar uzskaiti GMS Izborska" būtu izsakāms kā "GMS Korneti", jo Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēmā ienākošās dabaszgāzes plūsmas tiek noteiktas šajā punktā.

Konsultāciju dokumentā Regulators piedāvā papildināt noteikumu 24. pielikumu ar rādītājiem par pārdoto dabaszgāzes daudzumu un ieņēmumiem no dabaszgāzes tirdzniecības biržā un no citu valstu komersantiem un papildināt 25. pielikumu ar rādītāju par dabaszgāzes iegādes darījuma vietu (valsti). Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2019. gada 28. oktobra lēmuma Nr. 164 "Par vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas balansēšanas noteikumu saskaņošanu" 10.1. un 10.2. apakšpunkts paredz pārvades sistēmas operatora tiesības balansēšanas darbību piemērošanā pirkt un pārdot dabaszgāzi tirdzniecības platformā (biržā) vai izmantojot balansēšanas pakalpojumus (līgumiska vienošanās ar sistēmas lietotājiem). Balansēšanas darbību ietvaros pirktā vai pārdotā dabaszgāze var tikt nodota virtuālajā tirdzniecības punktā, kas nav piesaistīts konkrētai Eiropas Savienības dalībvalstij, bet gan balansēšanas zonai, piemēram, vienotajai Igaunijas un Latvijas balansēšanas zonai.

Lai arī Sabiedrība nav uzskatāma par tirgotāju Enerģētikas likuma izpratnē, lūdzam skaidrot, ciktāl piedāvātie grozījumi noteikumu 24. un 25. pielikumā ir saistoši Sabiedrībai attiecībā uz informācijas sniegšanu par biržā un noslēgto balansēšanas pakalpojumu līgumu ietvaros veiktajiem darījumiem, ievērojot, ka Komisijas Regulas (ES) Nr. 312/2014 (2014. gada 26. marts), ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos 9. panta 4. punktā Sabiedrībai kā dabaszgāzes pārvades sistēmas operatoram jau ir noteikts pienākums katru gadu publicēt informāciju par balansēšanas darbību izmaksām, biežumu un daudzumu.

Cienā

Valdes priekšsēdētāja, komercpilnvariece (paraksts *) Zane Kotāne

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.

Poriņš 67087971
kristians.porins@conexus.lv